

Zij blijft eveneens achterwege, indien en voor zoover de afwijking van de aangifte of de aanslag tot navordering grond is op eene te lage schatting en de raad tot de overtuiging is gekomen, dat die schatting te goeder trouw heeft plaats gehad; van deze overtuiging zal de raad in zijne uitspraak doen blijken.

In artikel 93 wordt in de plaats van „1a” gelezen: 1.

In artikel 95 wordt in de plaats van „1a” gelezen: 1.

In artikel 99 wordt in de plaats van „1a” gelezen: 1.

Artikel 107 wordt vervangen door een nieuw artikel, luidende:

De gemeenten ontvangen afschrift van de kohieren der inkomstenbelasting, voor zooveel betreft de belastingplichtigen die in de gemeente hoofdverblijf hebben.

Ten aanzien van de belastingplichtigen die volgens artikel 244a, sub. 3°, der gemeentewet tevens in een andere gemeente in de belasting naar het inkomen hebben bij te dragen, wordt bij de toezending van het in het eerste lid bedoelde afschrift tevens schriftelijk opgaaf gedaan van de bestanddeelen van het inkomen, waarover de belastingplichtige elders in de gemeentelijke belasting naar het inkomen heeft bij te dragen, verminderd met een evenredig deel van den aftrek volgens artikel 19. Die opgaaf geschiedt afzonderlijk voor de bestanddeelen van het inkomen ontleend aan dienstbetrekking, beroep of bedrijf en voor die ontleend aan onroerende goederen.

Indien een gemeente van oordeel is, dat er nog andere belastingplichtigen in de gemeente hoofdverblijf hebben dan zij omtrent wie volgens de vorige alinea's gegevens werden verstrekt, kan zij diezelfde gegevens ook omtrent deze belastingplichtigen vragen.

Achter artikel 107 worden twee nieuwe artikelen opgenomen, luidende:

Artikel 107bis.

De gemeentebesturen ontvangen ten aanzien van de belastingplichtigen, die volgens artikel 244a, sub 3°, der gemeentewet in de gemeentelijke belasting naar het inkomen hebben bij te dragen, schriftelijk opgaaf, zoowel van de daar bedoelde bestanddeelen van het inkomen, verminderd met een evenredig deel van den aftrek volgens artikel 19, als van het totaal bedrag van het zuiver inkomen van den belastingplichtige. Die opgaaf geschiedt afzonderlijk voor de bestanddeelen van het inkomen ontleend aan dienstbetrekking, beroep of bedrijf en voor die ontleend aan onroerende goederen.

Indien een gemeente van oordeel is, dat er nog andere belastingplichtigen zijn, die volgens artikel 244 a, sub 3°, der gemeentewet in de gemeentelijke belasting naar het inkomen hebben bij te dragen, dan zij omtrent wie volgens de vorige alinea gegevens werden verstrekt, kan zij diezelfde gegevens ook omtrent deze belastingplichtigen vragen.

Artikel 107ter.

De gemeentebesturen kunnen ten aanzien van belastingplichtigen, bedoeld in artikel 244 a, sub 2°, der gemeentewet, dezelfde gegevens vragen, als boven volgens artikel 107 worden verstrekt ten aanzien van de belastingplichtigen, die in de gemeente hoofdverblijf hebben.

In artikel 114 wordt in de plaats van „1a” gelezen: 1, en vervallen de woorden, cijfers en letters: „artikel 1b en c en”.

In het eerste lid van artikel 121 wordt in de plaats van „geldboete van ten hoogste honderd gulden” gelezen: hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste duizend gulden.

Artikel II.

Op Onzen last wordt de Wet op de Inkomstenbelasting 1914, met de daarin ten gevolge van deze wet, van vroegere wetten of van de wetten, genoemd in de wet op het belasting-

stelsel 1916 gebrachte wijzigingen en aanvullingen, in eene doorlopende reeks van hoofdstukken, artikelen, letters en cijfers samengevat en, met wijziging dienovereenkomstig van de aanhaling daarin van hoofdstukken, artikelen en gedeelten van artikelen, in het *Staatsblad* geplaatst.

Artikel III.

Deze wet treedt in werking met 1 Mei 1917.

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Financiën,

(204. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Artikel I.

De wijzigingen welke uitsluitend een gevolg zijn van het uitlichten der belasting van de naamlooze vennootschappen enz. uit de inkomstenbelasting zijn opgenomen in art. 62 van het ontwerp van wet op de dividend- en tantième-belasting.

Art. 1. In verband ook met de voorgestelde belasting van de doode hand is het gewenscht de stichtingen geheel buiten de inkomstenbelasting te stellen.

Art. 7. De wijziging is noodig, omdat er ook productieve verenigingen bestaan, met een anderen rechtsvorm dan de hier genoemde.

Art. 8. In verband met het bepaalde onder art. 19, lett. a, is ondergeteekende van oordeel dat de gelijkstelling van vrijwillige uitkeeringen met rechtens verschuldigde niet kan worden bestendigd. Die gelijkstelling lokt zoozeer tot misbruik uit, dat zij in het belang eener goede toepassing der wet behoort te verdwijnen.

Art. 9. Hoewel ondergeteekende een groot voorstander is van de coöperatie acht hij het onbillijk en dus ongewenscht, winstaandeelen door leden van coöperatieve verenigingen of van onderlinge verzekeringmaatschappijen als zoodanig genoten, niet op gelijke wijze te behandelen als winstaandeelen van aandeelhouders in naamlooze vennootschappen en van verzekerden, met winstuitkeering, krachtens een polis van een niet-onderlinge verzekeringmaatschappij. De letters b en c van art. 9 vestigen z. i. geheel ongerechtvaardigde privileges.

Artt. 13 tot 13quater. Het streven naar korthed heeft bij de redactie van art. 13 aan de duidelijkheid afbreuk gedaan. Bij de toepassing van dit artikel is aanstonds gebleken van groot verschil van opvatting, zooals o. a. uitkwam bij de behandeling der vraag, gesteld door den heer VAN NIEROP in de vergadering van de Eerste Kamer van den 17 Juni 1915. Het is dan ook zeer waarschijnlijk dat er belastingplichtigen zijn die zich met de opvatting van de Administratie omtrent dat wetsartikel niet kunnen vereenigen en die van hun aanslag op dien grond in beroep zullen komen. Wanneer de Hooge Raad in cassatie een uitspraak daarover zal hebben gedaan, zullen fiscus en belastingplichtigen zich daarbij wel neerleggen, maar al wordt op die wijze een vaste richtsnoer gegeven, dan blijft toch de onduidelijkheid van het wetsartikel zelf bestaan. Waar nu art. 13 een der hoofdzaken van de inkomstenbelasting raakt en elke onduidelijkheid in een belastingwet zooveel mogelijk behoort te worden vermeden, of, waar zij in het licht treedt, behoort te worden weggenomen, mocht wijziging der bepaling niet worden uitgesteld, totdat de Hooge Raad een arrest in deze aangelegenheid zal hebben gewezen.

De hoofdgedachte van de nieuwe artikelen is deze, dat vaste baten, die niet afhankelijk zijn van de uitkomsten van een bedrijf worden aangegeven volgens het bedrag genoten in het laatstverloopen kalenderjaar en dat baten die afhankelijk zijn van de uitkomsten van een bedrijf worden aangegeven volgens hun bedrag over het laatstverloopen boekjaar. Om praktische redenen is, tenzij de belastingplichtige het anders wenscht, voor buitenlandsche effecten tusschen aandeelen en obligaties geen onderscheid gemaakt. De moeilijkheid, welke door de voorgestelde verandering wordt weggenomen, heeft zich feitelijk zoo goed als alleen ten aanzien van Nederlandsche vennootschappen voorgedaan.

De wijzigingen in art. 14, en het nieuwe artikel 51*bis* hebben ten doel te bereiken dat de belasting geheven wordt naar den toestand die op het oogenblik der heffing zoo weinig mogelijk in het verleden ligt.

Art. 19. De wet laat thans afschrijvingen als hier worden bedoeld niet toe, hoewel zij niet uit het zuiver inkomen van den belastingplichtige geschieden, maar het inkomen verminderen, daar, indien zij achterwege bleven, het vermogen zou achteruitgaan. De voorgestelde uitbreiding van art. 19 wordt derhalve door de billijkheid geboden. Er is daarbij voorts een algemeen belang van plaatselijken aard betrokken, speciaal voor de zich uitbreidende stedelijke gemeenten. Allengs meer wordt door die gemeenten bij de uitgifte van gronden aan uitgifte in tijdelijken erfpacht boven verkoop de voorkeur gegeven. Wanneer zulk een erfpachtsrecht verkoopwaarde heeft verkregen, hetzij door de stijging van de waarde van den grond sedert het oogenblik der uitgifte, hetzij door de waarde van het op den grond gestichte gebouw, behoort de erfpachter, vooral wanneer hij bij het einde van zijn recht de waarde van den opstal niet of niet ten volle terugkrijgt, daarop geregeld af te schrijven. Erkent de belastingwetgever de noodzakelijkheid van zulk eene afschrijving niet en dwingt hij dientengevolge den erfpachter, die in het gestelde geval verkeert, over meer dan zijn zuiver inkomen belasting te betalen, dan belemmert hij de zich uitbreidende gemeenten in het voeren van de grondpolitiek, welke een toenemend aantal dier gemeenten in het algemeen plaatselijk belang noodig achten.

Art. 37. Voor wat aangaat de veranderingen in het bedrag der belasting moge worden verwezen naar § 5 der Memorie van Toelichting op het ontwerp van wet houdende de grondslagen van 's Rijks belastingen.

Art. 38. De wijze waarop de wet thans den kinderaftrek regelt, is naar de meening van ondergeteekende minder gelukkig, vooral ten aanzien van de belastingplichtigen met middelmatige inkomens. De bestaande regeling dat aftrek voor kinderen alleen wordt toegestaan aan de belastingplichtigen met een inkomen beneden f 5000 acht hij voorts niet juist. Ook de draagkracht van belastingplichtigen met een hooger inkomen staat onder den invloed van de grootte van het gezin.

De regeling omtrent den kinderaftrek, welke hier wordt voorgesteld, sluit zich aan bij hetgeen door de vorige Regeering, op aandrang van de Commissie van Voorbereiding uit de Tweede Kamer, werd voorgesteld in art. 6 van het nader gewijzigd ontwerp van wet tot wijziging der gemeentewet ten aanzien van de nieuwe redactie van art. 243, III (art. 243, c) dezer wet. Men zie hieromtrent bladz. 43 van het Verslag dier Commissie en het daarbij behorende voorstel van de heeren TREUB en POLLEMA.

De hier voorgestelde wijziging van art. 38 der wet gaat minder ver dan hetgeen in het laatstbedoelde voorstel als maximum van toelaatbaren kinderaftrek bij de gemeentelijke inkomstenbelasting werd bepaald. Ondergeteekende meent dat met het oog op de financiële gevolgen van een verder gaande regeling voorshands niet verder kan worden gegaan.

Behoud van de bestaande regeling waarbij met den invloed van de grootte van het gezin te weinig wordt rekening gehouden, is ook hierom ongewenscht, omdat het niet voldoende laten gelden van dien factor, ernstiger gevolgen voor de belas-

tingplichtigen met groote huishoudens heeft, naar gelang het heffingspercentage hooger gesteld moet worden.

Het afdoende rekening houden met de grootte van het gezin bij de algemeene inkomstenbelasting heeft ook dit voordeel, dat het den weg effent voor het heffen eener schoolbelasting als bijdrage in de kosten van het openbaar en het bijzonder onderwijs, voor zoover die kosten op het Rijk drukken. Mocht tot de invoering van zulk een schoolbelasting worden besloten, die dan wegens den aard der uitgaaf, welke zij heeft te dekken, waarschijnlijk wel zal worden gelegd op de ouders van kinderen in den schoolgaanden leeftijd, dan zal er bij die gelegenheid aanleiding zijn te overwegen of niet, te gelijk met de invoering van zulk een bestemmingsheffing, de kinderaftrek behoort te worden uitgebreid, bijv. tot de grens in het voorstel der heeren TREUB en POLLEMA voor de gemeentelijke inkomstenbelasting gesteld.

Op grond der gegevens van de laatste volkstelling is aan te nemen dat in 1917 het aantal minderjarigen zijn zal ruim 3 miljoen en het aantal meerderjarigen ten naastenbij 3½ miljoen. Het aantal aangeslagenen in de inkomstenbelasting zal vermoedelijk tusschen 700 000 en 750 000 bedragen, dus 1/4 à 1/5 van het aantal meerderjarigen. In verband hiermede rekent men voorzichtig door aan te nemen, dat de aangeslagenen in de inkomstenbelasting kinderaftrek zullen kunnen toepassen voor omstreeks 1/4 van het totaal aantal minderjarigen of voor 750 000.

Het totaal belastbaar inkomen is te stellen op ongeveer f 1,200 miljoen. De totale opbrengst bij den bestaanden kinderaftrek is geraamd op rond f 28 miljoen. Dit geeft een gemiddelde belasting van 2½ pct. van het inkomen. De voorgestelde kinderaftrek is gemiddeld aan te nemen op f 90 hooger dan de bestaande. Over 750 000 minderjarigen geeft dit een vermindering van belastbaar inkomen van f 67½ miljoen, of een vermoedelijke vermindering van opbrengst, bij een gemiddeld heffingspercentage van 2½ pct., van rond f 1 600 000.

Art. 44. De verplichting van splitsing der baten, welke uit verschillende gemeenten worden getrokken, naar het deel dat uit elke gemeente afzonderlijk komt, zal slechts voor een klein deel der belastingplichtigen eenige uitbreiding beteekenen van de moeite aan het opmaken der aangifte verbonden. Trouwens voor zich zelve zullen die belastingplichtigen ter berekening van de opgaaf welke thans gevraagd wordt, die splitsing in de groote meerderheid der gevallen, waarin zij te pas komt, wel reeds thans doen.

Door die gesplitste opgaaf wordt het mogelijk dat het Rijk aan de gemeenten de opgaven verstrekt, welke voor een goede regeling der plaatselijke inkomstenbelasting vereischt worden.

Artt. 85 en 87. Bij de behandeling van het ontwerp van wet tot wijziging der vermogensbelasting, dat door de Eerste Kamer werd verworpen, is de wenschelijkheid gebleken in de wet op die belasting de hier voorgestelde wijzigingen in de regeling der navordering en der verhooging van den aanslag aan te brengen. Dezelfde redenen die daar golden, gelden ook hier.

Artt. 107 tot 107ter. De hier voorgestelde wijziging staat in verband met die van art. 44. Zij heeft ten doel aan de gemeenten de gegevens te verstrekken, welke deze voor een heffing der plaatselijke belasting naar het inkomen overeenkomstig het op nieuw gewijzigd ontwerp van wet tot wijziging der gemeentewet noodig hebben.

Voor de nadere toelichting wordt dan ook verwezen naar de toelichting op de nota van wijziging van het genoemde ontwerp door den Minister van Binnenlandsche Zaken en ondergeteekende ingediend.

Art. 121. Verhooging van het maximum der boete, alsmede invoeging van principale hechtenis is noodig, aangezien gebleken is, dat de tegenwoordige straf velen niet belet het doen der gevraagde opgaven te weigeren.

De Minister van Financiën,
TREUB.